

ПОСЛАННЯ БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА ДО МОЛОДІ

...Хабар губить серце (Екл. 7, 7).

Дорога в Христі українська молоде!

Квітня неділя є традиційною нагодою звернутися до вас окремим словом. Проте бажаю відразу вас запевнити, що ви завжди є в моєму серці та молитвах і під особливою опікою нашої Церкви, надто тепер, коли випробування, що їх зазнає наша країна вже понад два роки, вимагають від кожного з нас жертвності, відданості та віри.

Ми є очевидцями справді історичних подій, величезних змін і викликів. Більше, ми отримали справжнє благословення бути співтворцями цих змін, відчутти відповідальність за своє життя тепер і за майбутнє, що спільно будуюмо. Багато поколінь перед вами щиро прагнули посідати особисту відповідальність за розвиток українського суспільства, проте вповні не могли її здобути, а вам, молоді люди, вона дана як дар, як великий скарб, що ним ви покликані добре розпорядитися.

Сьогодні наша Церква відзначає Торжественний в'їзд Христа в Єрусалим. У цьому святі так символічно і виразно відкривається таїнство Господнього служіння та людського буття: слава і жертва. Прославлений людьми через те, що воскресив Лазаря, Христос входить у Святе місто, щоб страждати і показати славу, яка досі людям була не знана. Саме молодь звернула особливу увагу на новину про Христовий вхід до Єрусалима: ось Той, хто несе зміну; ось Той, хто може здійснити наші мрії; ось Той, Хто веде до свободи!

Він таїнственно визволяє від чужої влади і влади фарисеїв, від фальшивої релігії та неправди. Проте свобода чи визволення від іноземного поневолення або внутрішнього гніту не є остаточним завданням. Христос звільняє для вищої мети: для живого спілкування з Богом, будування стосунків з іншими, буття собою, свідомого вибору добра. Саме у свідомому виборі добра, а не в уявній незалежності від усього, полягає справжня свобода.

Перед молодими людьми в Україні часто постають питання: що означає дотримуватися Господніх заповідей? Як пристосувати приписи, дані дві тисячі років тому, до свого життя?

Сьогодні хочу роздумати над темою, яку цього року наша Церква обрала центральною для свого суспільного послання. Ідеться про боротьбу з гріхом корупції, який, як вірус, поширився на всі сфери нашого життя.

Звернімо увагу, що однією з перших дій Христа після входу до Єрусалима було очищення храму – центрального осередку життя ізраїльського народу, місця не лише релігійного, а й суспільного значення. Господь викидає з нього різного роду торговців. Адже там, де йдеться про речі основоположні, про святість, не місце для торгу. Ми можемо тут сміливо провести паралель із важливими суспільними засадами. Бо суспільні правда і справедливість є також речами фундаментальними та принциповими і не можуть бути предметом торгівлі.

Корупція руйнує суспільну свободу. Це духовне і моральне поневолення суперечить гідності людини, відбирає майбутнє, викривлює стосунки між людьми. Для корумпованої особи інші люди є просто засобами для досягнення вигоди. Така особа не вміє любити. Папа Франциск каже: «Скорумпований не знає ані братерства, ані приязні, для нього існують лише співчасники».

Окремим видом зла, яке багато з вас відчують найгостріше, є корупція в освіті. Вона приносить вам моральне спустошення та безнадію. Коли дитина із шкільної лави починає усвідомлювати, що формула успіху – це обман і хитрість, а не талант і праця, то її відчуття справедливості притуплюється. Згодом таке розуміння, що справедливості не існує, а закон можна порушити – учень чи студент несе далі.

Христос, який сьогодні входить до Єрусалима, каже нам, що не тільки можливо, а й вкрай потрібно творити простори чесності, вчитися не піддаватися спокусі. Молодь, яка стала рушієм багатьох змін, що їх ми переживаємо зараз, має бути в авангарді звільнення від корупції, насамперед в освіті. І з радістю можемо ствердити, що часто так і є. Однак боляче спостерігати, коли багато з тих, що стояли на Майдані і були готові померти за майбутнє країни та за чесні правила гри, зараз готові йти на компроміси із власним сумлінням заради досягнення якихось маленьких цілей чи тимчасових полегшень. Дати хабар і дістати кращу оцінку, заплатити і отримати готову дипломну роботу, схитрувати і скласти іспит, не докладаючи зусиль...

Дорогі молоді люди, ви варті найкращого! Бажайте великого! Не дозволяйте нікому применшувати свої мрії чи амбіції! Вчіться! Працюйте! Будьте чесними! Не давайте хабарів та не мовчіть, коли їх у вас вимагають! Корупція боїться світла і публічності. Для того щоб отримати добру оцінку чи диплом, не потрібно багато – просто чесно вивчіть предмет. Щоб отримати добре місце роботи – просто докладіть зусиль. І так, непомітно для себе, складаючи іспит за іспитом, ви складатимете іспит з життя.

Не бійтеся того, що спочатку почуватиметеся безсилими і вам кричатимуть навздогін: «Дивак! Ускладнює собі життя». Такими самими диваками в очах фарисеїв виглядали молоді люди, які стелили свій одяг перед Ісусом, що входив у царське місто, та зрізали молоде гілля з дерев, вигукуючи: «Осанна! Благословен, хто йде в ім'я Господнє!»

Спротив корупції викликає шалену протидію тих, хто не бажає змін. Так само і законовчителі вимагали від Ісуса, щоб молодь замовчала. Однак Його відповідь була: «Якщо вони замовкнуть – каміння кричатиме!» Якщо замовкне сьогодні перед неправдою молоде серце – заволає до Бога сама українська земля!

У корумпованому суспільстві важко відразу змінити всю систему. Ефективною є тактика малих кроків, а принциповість навіть у дрібних речах виховує чуйність. Добро захоплює і поширюється. Ваш маленький чесний вчинок може зворушити навіть найбільш скорумповане серце, а приклад надихнути інших бути стійкими до спокус. Принципова меншість здатна змінювати правила взаємостосунків – ми були свідками цього на українських майданах.

Щоб долучатися до змін, які перевершують нас самих, а не залишатися на рівні особистої боротьби, необхідно об'єднуватися. Шукайте однодумців, і будьте певні, що серед ваших ровесників знайдуться тисячі тих, хто скаже: «Я не даю і не беру хабарів!» Цим ви допоможете відновити довіру і дух спільності, які руйнує корупція в нашому суспільстві. Церква завжди вас підтримає в цьому русі чесності.

Проте звільнення від корупції не є самодостатнім – це лише свобода «від» чогось: від залежності і поневолення неправдою та злом. Свобода лише як можливість вибору ще не є справжньою. Людина покликана не просто обирати, а обирати добро!

Християнська свобода є свободою «для»: для істинної любові, для зросту, для успіху, для перемоги та побудови кращого майбуття. Популярна нині теорія, яка говорить, що головна цінність свободи полягає в самій можливості вибору, нівелює поняття відповідальності за здійснений вибір. Щоб стати господарем власного життя та співтворцем Божої волі – треба бути готовим нести за них відповідальність. Бути вільним – означає обирати благо для суспільства, будувати вільну і незалежну Україну.

Оновлення суспільства – це дар від Бога, що актуалізується через наш вибір. Ми не маємо права залишити після себе зіпсоване суспільство. Саме молодь має той дар, щоб спонтанно вибрати добро, Бога і закон, як ті молоді люди, що побачили в Христі справжнього Спасителя і Месію при вході до Єрусалима.

Дорогі в Христі молоді друзі! У цей Святий рік Божого милосердя зичу всім вам оновитися в любові нашого милосердного Бога. Дорогою до свята Пасхи Господньої заохочую вас приступити до Таїнства Божого милосердя – Сповіді – і стати причасниками Його любові у Святому Таїнстві Євхаристії. Із нетерпінням чекаю зустрічі з вами під час традиційної Всеукраїнської прощі до Зарваниці та на Світовому дні молоді у Кракові!

Благословення Господнє на вас!

† СВЯТОСЛАВ

Дано в Києві,
при Патріаршому соборі Воскресіння Христового,
в Акафістову суботу, 16 квітня 2016 року Божого